



Geografie obyvatelstva a geodemografie

Cvičení 4.

Podzim 2021

Eva Kašparová

Harmonogram seminářů

		Počet prezentací	Splněno
14.9.	úvod		✓
21.9.	zadání seminárky 1		✓
28.9.	svátek		✓
5.10.	zadání seminárky 2	2	✓
12.10.	prezentace	3	✓
19.10.	zadání seminárky 3	2	
26.10.	prezentace	3	
2.11.	zadání seminárky 4	2	
9.11.	prezentace	3	
16.11.	zadání seminárky 5	2	
23.11.	prezentace	2	
30.11.	prezentace	3	
7.12.	prezentace	3	
14.12.	prezentace	1	
21.12.	Vánoce		



Zadání 3. cvičení

- Mobilita obyvatelstva v rámci obcí vašeho ORP
- Rozděleno do tří částí:
- **1. dojízdka do zaměstnání** (dojíždějící + vyjíždějící do zaměstnání)
- **2. migrační přírůstek** (absolutní + relativní hodnoty migračního salda)
- **3. celkový pohyb obyvatelstva** (přirozený + mechanický pohyb obyvatelstva)

1. Dojížďka do zaměstnání

- [Zdroj](#) dat
- Do vyhledávače zadejte „dojížďka“ a vyjedou vám data za všechny kraje, vy si pak vyberte svůj kraj
- Proklikajte se až na úroveň obcí

The screenshot shows the CSD website interface. The top navigation bar includes links for 'Statistiky', 'Vydáváme', 'Datažáze, registry', 'Klasifikace, číselníky', 'Výkazy, sběr dat', and 'O ČSÚ'. The breadcrumb trail is 'Úvod > Vydáváme > Katalog produktů'. The search bar contains the text 'dojížďka'. Below the search bar, it indicates 'Zobrazeno 1-15 záznamů z celkového počtu 15 na 1 stránkách.' and 'Velikost stránky 30 Přejít na stránku 1'. The main content area displays a table of search results with columns for 'Datum vydání', 'Kód', 'Název', and 'Typ produktu'. The table lists six entries, all related to 'Dojížďka do zaměstnání a škol podle Sčítání lidu, domů a bytů - Česká republika, kraje, okresy, obce. Dojížďkové proudy'. The right sidebar contains a 'Filtr seznamu produktů' section with 'Vybrané filtry' and a message 'Nebyl nalezen žádný odpovídající záznam'. Below this, there are filter options for 'Rok', 'Datum vydání', 'Druh výstupu', 'Skupina', 'Typ produktu', 'Typ území', and 'Kraj'.

Datum vydání	Kód	Název	Typ produktu
31.03.2014	170215-14	Dojížďka do zaměstnání a do škol podle Sčítání lidu, domů a bytů - Česká republika, kraje, okresy, obce. Dojížďkové proudy	Samostatná databáze
31.07.2013	e-23020-13	Dojížďka do zaměstnání a škol podle Sčítání lidu, domů a bytů - Středočeský kraj - 2011	Publikace
31.07.2013	e-23031-13	Dojížďka do zaměstnání a škol podle Sčítání lidu, domů a bytů - Jihočeský kraj - 2011	Publikace
31.07.2013	e-23032-13	Dojížďka do zaměstnání a škol podle Sčítání lidu, domů a bytů - Plzeňský kraj - 2011	Publikace
31.07.2013	e-23041-13	Dojížďka do zaměstnání a škol podle Sčítání lidu, domů a bytů - Karlovarský kraj - 2011	Publikace
31.07.2013	e-23042-13	Dojížďka do zaměstnání a škol podle Sčítání lidu, domů a bytů - Ústecký kraj - 2011	Publikace

2. Migrační přírůstek - absolutní

- Absolutní a relativní hodnoty migračního salda za všechny obce roky 1991, 2001 a 2011
- **Absolutní:**
- $MS = I - E$
 - MS – absolutní migrační saldo, I – počet imigrantů (přistěhovalců), E – počet emigrantů (odstěhovalců)
- Jedná se tedy o to, zda-li se do dané obce spíše více stěhovalo (kladný výsledek), nebo se spíše odstěhovalo (záporný výsledek)
- Výsledná hodnota je tedy absolutní číslo a poukazuje pouze na daný fakt přistěhovalectví/odstěhovalectví
- Pro relevantnější interpretaci zvolíme relativní migrační přírůstek

2. Migrační přírůstek - relativní

- **Relativní:**

- $$m_s = \frac{I - E}{S} * 1000$$

- Absolutní hodnoty přepočítáme na střední stav obyvatelstva
- Střední stav obyvatelstva jste vypočítali v předchozím cvičení – takže je stačí pouze překopírovat, nemusíte je znovu vyhledávat a počítat 😊
- Následně okomentujte stav migračního přírůstku a vysvětlete převládající trend (klesající, stagnující, stoupající)
- [Zdroj](#) dat

3. Celkový pohyb obyvatelstva

- Celkový pohyb je složen z přirozeného a mechanického pohybu obyvatel
- Přirozený pohyb jste vypočítali v minulé části seminární práce (cvičení 2., poslední část)
- I zde vypočítáte absolutní a relativní hodnoty
- Za všechny tři roky pro všechny obce
- Absolutní (CP) = počet živě narozených – počet zemřelých + počet imigrantů – počet emigrantů

- $CP = N^v - M + I - E$

- Relativní (cp) = $\frac{\text{počet živě narozených} - \text{počet zemřelých} + \text{počet imigrantů} - \text{počet emigrantů}}{\text{střední stav obyvatelstva}} * 1000$ [‰]

- $cp = \frac{N^v - M + I - E}{S} * 1000$

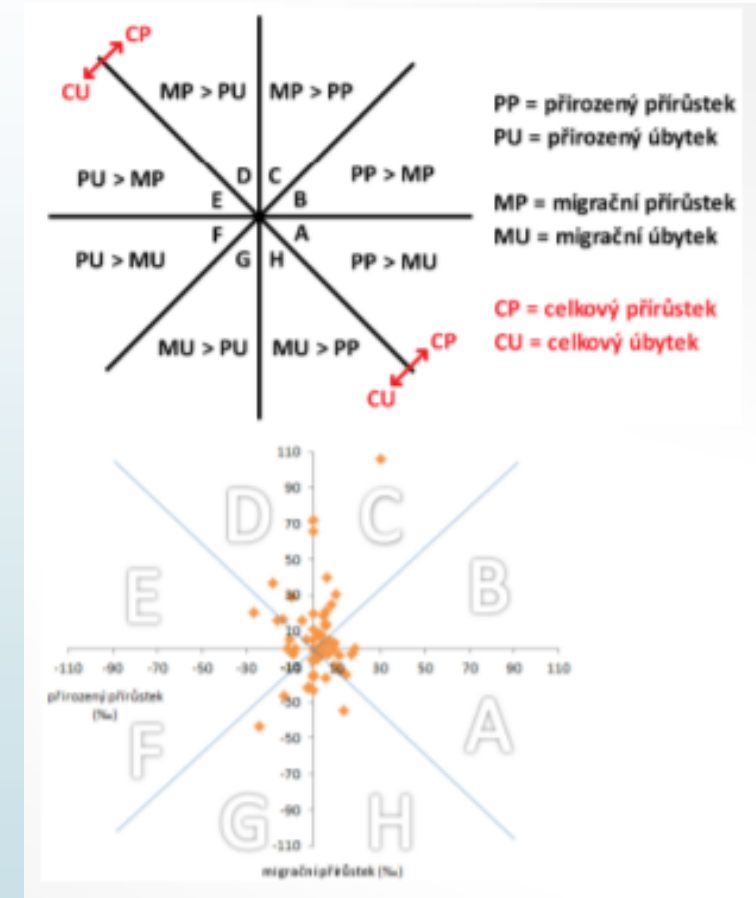


3. Celkový pohyb obyvatelstva – Webbův graf

- Zvláště pro každý rok
- Hodnoty jak **za všechny obce**, tak i za **celé ORP** (ke zhodnocení stavu ORP vzhledem k jednotlivým obcím)
- Jedná se o vyjádření stavu jednotlivých obcí v oblasti dominance buď **přirozeného přírůstku, nebo úbytku**, nebo **mechanického přírůstku, nebo úbytku**
- Využijte RELATIVNÍ hodnoty
- BODOVÝ graf v excelu

3. Celkový pohyb obyvatelstva – Webbův graf

- Postup:
- Na osu X vložte relativní hodnoty pro přirozený přírůstek/úbytek
- Na osu Y vložte relativní hodnoty pro migrační přírůstek/úbytek
- 8 sektorů:
 - • A, B = dominance přirozeného přírůstku
 - • C, D = dominance migračního přírůstku
 - • E, F = dominance přirozeného úbytku
 - • G, H = dominance migračního úbytku
- Interpretuje vaše výsledky dle přiloženého schématu
- Orientujte se dle toho, do jakého sektoru jednotlivé body (vaše obce + ORP) spadají a dle toho typizujte převažující pohyb obyvatelstva



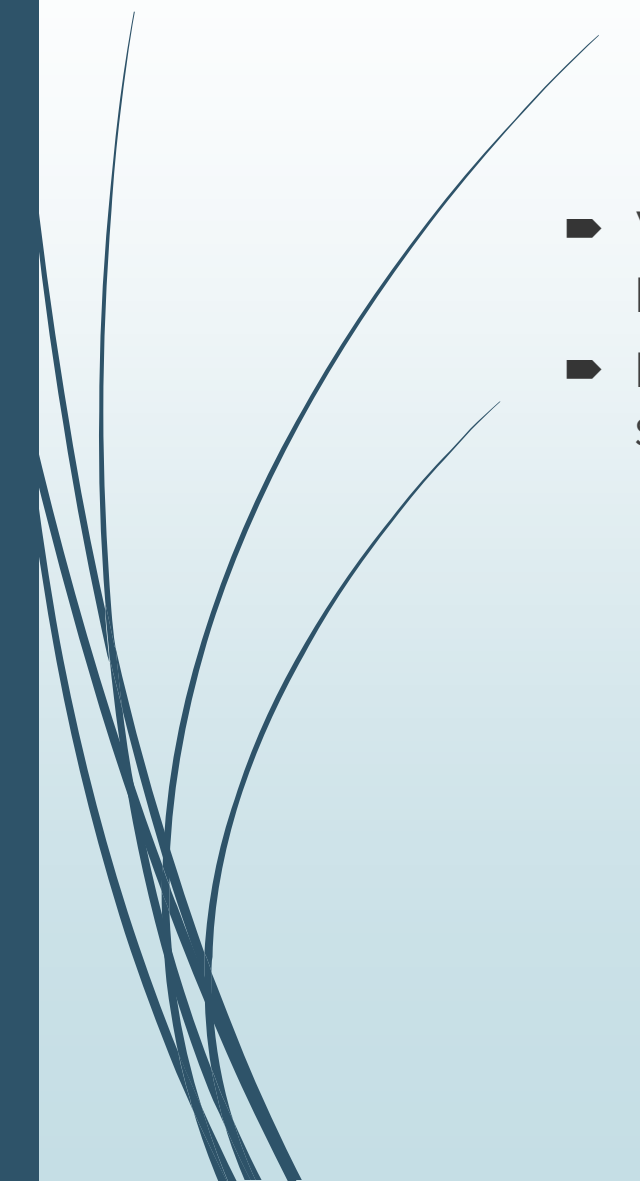


3. Celkový pohyb obyvatelstva – Webbův graf

- ▶ Pro příklad použití Webbova grafu se doporučuji podívat na tento dokument:
- ▶ <https://www.czechdemography.cz/res/archive/004/000550.pdf?seek=1527274657>



3. Celkový pohyb obyvatelstva - mapa

- ▶ Vytvoříte vlastní mapu, která bude zobrazovat rozdíl v celkovém relativním přírůstku mezi rokem 1991 a 2011
 - ▶ Interpretuje změny v závislosti na topologii – proč v určitých oblastech došlo spíš k vyššímu úbytku/přírůstku/stagnaci?
- 



Výstupy cvičení



- ▶ 1 tabulka a 1 komentář u dojíždky a vyjíždky do zaměstnání za všechny obce a za rok 2011
- ▶ 3 tabulky a 1 komentář u absolutního a relativního migračního přírůstku za všechny obce za roky 1991, 2001 a 2011
- ▶ 3 tabulky, 3 Webbovy grafy (za dané roky), 1 mapa (rozdíl 1991 a 2011) a 1 komentář k celkovému pohybu obyvatelstva
- ▶ Nemusíte dělat závěr, pouze interpretujte vypočítané ukazatele a snažte se zjistit, proč to tak je a i eventuální prognózu do budoucna



Dotazy

- ▶ Ač se zdá, že je toho hodně, tak v průběhu zjistíte, že jde hlavně o kopírování vypočítaných hodnot a jejich vkládání, tedy nic náročného 😊
- ▶ Kdybyste potřebovali konzultaci nebo něco dovysvětlit, můžeme se sejít příští týden (26. 10.) po skončení prezentací, nebo virtuálně
- ▶ Můžete mě samozřejmě kontaktovat i jednotlivě s vyvstálými problémy přes mail



Shrnutí

- ▶ Do 3. 11. 2021 (středa) včetně odevzdat 3. část seminární práce
- ▶ Příští cvičení: 26. 10.: prezentace 4 článků



Děkuji za pozornost

